

Til lovforslag nr. L 270. Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 17. juni 1993

Betænkning

over

Forslag til lov om folkeskolen

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til undervisningsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Et af udvalgets spørgsmål og undervisningsministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Aldrig mere Krig m.fl.
Center for Småbørnsforskning,
Danmarks Skolelederforening,
Dansk Historielærerforening,
Dansk Magisterforening,
Den Danske Forlæggerforening,
Det Danske Center for Menneskerettigheder,
Folkeskoleelevernes Landsorganisation,
FLO,
Friluftsrådet,
Jensen, Torben, Højbjerg,
Kommunernes Landsforening,
Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere,
Odense Universitet,
Sauer, Niels Chr., Kokkedal,
Spansklærerforeningen,
Søllerød Kommune og
Tylstrup Skole.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Det Konservative Folkepartis medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Flertallet understreger, at det nye fag natur/teknik, der foreslås indført som obligatorisk fag fra 1. til 6. klasseset, har som hovedformål at styrke undervisningen inden for det naturvidenskabelige fagområde. Natur/teknik

træder i stedet for geografi og biologi på 3. til 6. klasseset, men disse fagområder vil blive tilgodeset, idet hovedelementerne i det nye fag netop vil blive hentet fra fagene biologi og geografi samt fysik/kemi. I det kommende læseplansarbejde for faget natur/teknik bliver det vigtigt at sikre balancen mellem disse fagdiscipliner.

Som en del af Udviklingsprogrammet for Folkeskolen har en række kommuner gennemført udviklingsarbejder med tysk fra 6. klasseset. Lovforslaget åbner ikke mulighed for undervisning i tysk fra 6. klasseset. Undervisningsministeren har imidlertid tilkendegivet, at han vil anmode det kommende Folkeskoleråd om at undersøge og vurdere behovet for yderligere udviklingsarbejder på fremmedsprogsområdet, herunder en fortsættelse af udviklingsarbejder med tysk fra 6. klasseset.

Flertallet lægger i øvrigt vægt på, at fremtidige læseplaner i overensstemmelse med lovforslaget udformes, så de rummer udfordringer for alle elever.

Lovforslaget åbner mulighed for, at undervisningen kan organiseres i hold. På 8.-10. klasseset kan der være mange forskellige begrundelser for at danne hold inden for den enkelte klasse og på tværs af klasser og klasseset. Holddannelse kan ske ud fra mange forskellige kriterier, f.eks. interesser og faglige forudsætninger. Holddannelsen kan ikke fastlægges på forhånd for et helt skoleår ad gangen, jf. lovforslagets § 25, stk. 4. Grundlaget er en løbende evaluering af elevernes forskellige behov.

Det fremgår af skolebestyrelsens kompetencebestemmelse (forslagets § 44), at skolebesty-

relsen kan fastsætte principper for undervisningens organisering, herunder holddannelse.

Da grundlaget for holddannelse er en løbende evaluering af elevernes forskellige behov, skal lærernes faglig-pædagogiske vurdering af holddannelse indgå i grundlaget for beslutninger vedrørende holddannelse.

Den konkrete udmøntning af de vedtagne principper og ansvaret for undervisningens tilrettelæggelse er imidlertid et anliggende for skolelederen i samarbejde med lærerne (forslagets § 18, stk. 2). Skolelederens udmøntning af proceduren ved holddannelse må afpasses efter den årsplanlægning, der i øvrigt finder sted, herunder eventuel semesterlæsning samt normperioder med hensyn til lærernes arbejdstid.

Flertallet har endvidere overvejet, om det er nødvendigt at genindsætte den tidligere bestemmelse om antallet af elever i børnehaveklassen, således at det i loven fastslås, at børnetallet i en børnehaveklasse ved skoleårets start ikke må overstige 22, medmindre klassen deles i 2 hold med hver højst 14 børn.

Det gennemsnitlige elevtal i børnehaveklasser på landsplan ligger på 18,3, og lærerskema-timeforbruget pr. elev i børnehaveklassen har gennem de senere år været stigende. Disse forhold kombineret med, at det i lovforslagets § 2, stk. 2, klart understreges, at den enkelte skole har ansvaret for undervisningens kvalitet, har medført, at man ikke har fundet det nødvendigt at genindsætte ovennævnte bestemmelse i lovforslaget.

Man vil imidlertid nøje følge udviklingen i elevtallet i børnehaveklasserne og om nødvendigt tage initiativ til en senere ændring af folkeskoleloven.

Et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet ønsker ikke at medvirke til den endelige og fuldstændige indførelse af den udelte skole.

Mindretallet mener ikke, at børn er så ens hverken i udvikling, evner eller interesser, at de får det maksimale udbytte af deres undervisning ved udelt skolegang i hele det obligatoriske skoleforløb. Dette skal også ses i lyset af, at lovforslaget anfører, at der for det enkelte fag er ét fælles mål for alle elever. Det mener vi ikke er tilfældet i virkelighedens verden.

Det Konservative Folkeparti har også noteret sig, at balancen mellem faglighed og tværfaglighed har forskubbet sig for meget i den tværfaglige retning. Mindretallet ønsker såvel faglighed som tværfaglighed i folkeskolen, men ønsker fagligheden tillagt den højeste prioritet.

Set med konservative øjne er der i lovforslagets konkrete paragraffer på trods af alle bemærkninger om det modsatte for få meningsfyldte udfordringer for eleverne. Det gælder bl.a. for sprogfag og mulighed for forskellige undervisningsmål.

Det er udmærket med flere timer specielt på de yngste klassetrin. Det har vi længe ønsket, fordi danske børn har færre timer end børn fra de lande, vi normalt sammenligner os med. Men Det Konservative Folkeparti ønsker en anden anvendelse af timerne. Mindretallet mener, det er langt væsentligere at bruge de pågældende timer til undervisning i de grundlæggende fag, dvs. dansk og regning.

Det Konservative Folkeparti mener, at de negative elementer i lovforslaget overskygger de positive, som vi også kan se, hvorfor vi vil stemme imod det.

Poul Andersen (S) Poul Erik Dyrland (S) Baadsgaard (S)

Frank Jensen (S) Else Marie Mortensen (S) Anne-Marie Meldgaard (S)

Hanne Thanning Jacobsen (SF) Aage Frandsen (SF) Jette Pors (CD) nfm.

Eva Møller (KF) Jens Jørgensen (KF) Pia Christmas-Møller (KF) Anders Mølgaard (V)

Hanne Severinsen (V) fmd. Jan Kørpe Christensen (FP) Dorit Myltoft (RV)

Lysholm Christensen (KRF)

Bilag**Et af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå**

»Kan ministeren bekræfte, at skolebestyrelsen i medfør af § 44 f.eks. kan bestemme, at man i videst muligt omfang – eller i mindst muligt omfang – skal anvende holddannelse på 8.–10. klassetrin?«

Svar:

Jeg kan bekræfte, at en skolebestyrelse kan fastsætte et princip om, at man i videst muligt omfang eller i mindst muligt omfang skal anvende holddannelse på 8.–10. klassetrin.

Da folkeskolen skal sikre den enkelte elev størst muligt udbytte af undervisningen, må skolebestyrelsen fastsætte principper om undervisningens organisering, herunder om holddannelse, på baggrund af faglig pædagogisk rådgivning fra skolelederen og lærerne om elevernes og klassernes behov.

Ansvar for, hvordan principperne omsættes til konkret handling, påhviler skolelederen i samarbejde med lærerne.